

**JUDECĂTORIA
CHIȘINĂU
(sediul Buiucani)**

Republica Moldova, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 200
Email: jbu@justice.md; Tel.: /+373 22/ 204 904
www.instante.justice.md

**Curtea Constituțională a RM,
mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușeanu, 28**

Judecătoria Chișinău (*sediul Buiucani*) Vă expediază în adresa Curții Constituționale sesizarea d-lui Isae Cireș privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în cauza contravențională nr. 5r-158/2025 privind dezacordul lui Golban Gheorghe la decizia privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatatator seria/nr. DCA01 519095 din 12 decembrie 2024.

Anexă:

- Încheiere din data de 15.09.2025, pe - 2 file.
- Cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate, pe - 2 file.
- Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate, pe – 9 file.

Judecătorul

Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani)

Tatiana BIVOL
SECRETAR

10:00
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
A REPUBLICII MOLDOVA
Intrare Nr. 2379
"10" "11" 2025

Sesizare privind excepția de neconstituționalitate

A. Autorul excepției de neconstituționalitate

Cireș Isae avocat

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecării instanței de drept comun

Pe rolul judecătoriei Chișinău sediul Buiucani se află contestația d-lui Gheorghe Golban împotriva deciziei agentului constatator din 12 decembrie 2024 de sancționare în temeiul art. 238 alin. (2) Cod contravențional (pentru oprire în loc interzis).

În cadrul documentării preinsei fapte contravenționale, agentul constatator a dispus, prin procesul-verbal seria/nr. VEH 01148381, ridicarea mijlocului de transport și aducerea acestuia la parcare specială. **DI. Golban a contestat și această măsură a agentului constatator.**

Cauza contravențională este înregistrată cu nr. (PIGD) 4-25004308-12-5r-15012025 și este examinată de judecătorul Tatiana Bivol.

DI. Gheorghe Golban este reprezentat în instanță de autorul prezentei sesizări – avocatul Cireș Isae.

C. Obiectul sesizării

Se solicită controlul de constituționalitate a articolului 439 alin. (2) lit. b) din Codul contravențional al Republicii Moldova, care prevede: „*Vehiculul poate fi adus la stația de parcare specială sau pe teritoriul subdiviziunii de poliție și în cazul în care: b) a fost lăsat într-un loc interzis pentru parcare*”, în raport cu art. 46 și 54 din Constituție.

Prezenta excepție respectă condițiile de admisibilitate prevăzute în hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova (par. 82):

- (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție – art. 439 alin. (2) lit. b) din Codul contravențional intră în categoria legilor organice;
- (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică faptul că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu – autorul sesizării îl reprezintă pe dl. Golban Gheorghe în instanța de judecată în cauza de contestare inclusiv a măsurii de ridicare și aducere a vehiculului la parcare specială;
- (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei - în temeiul acestei prevederi legale a cărei neconstituționalitate o invoc, în cauza D-lui Golban Gheorghe, a fost dispusă ridicarea și aducerea vehiculului la parcare specială. Legalitatea acestei măsuri este contestată de dl. Golban în instanța de judecată;
- (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

D. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție

Ridicarea și transportarea vehiculului către o parcare specială, dispusă în temeiul art. 439 alin. (2) lit. b) din Codul contravențional, constituie o ingerință în dreptul de proprietate garantat de articolul 46 din Constituție, întrucât implică:

- limitarea de facto a folosinței și posesiei vehiculului;
- suportarea unor costuri suplimentare de către proprietar: taxă pentru ridicare, transport, parcare, eventual și daune materiale;

Această ingerință trebuie analizată în lumina art. 54 alin. (2) din Constituție – adică trebuie să fie proporțională, necesară și justificată de un scop legitim într-o societate democratică.

E. Argumentarea pretensei încălcări a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție

Prevederea de art. 439 alin. (2) lit. b) din Codul contravențional nu are o legătură rațională cu niciun scop legitim consacrat de Constituție. Măsura ridicării vehiculului este permisă exclusiv pentru simpla parcare într-un loc interzis, fără a se solicita existența unui pericol concret ori evaluarea consecințelor asupra interesului public.

De altfel, scopurile legitime recunoscute în contextul restrângerii dreptului de proprietate, conform art. 54 din Constituție, pot fi: siguranța circulației rutiere, menținerea ordinii publice, protecția drepturilor și libertăților altor persoane.

Aceste scopuri sunt reflectate deja în lit. a) a aceluiași alineat din Codul contravențional, care permite ridicarea doar atunci când vehiculul generează un pericol iminent pentru interesul public. În acele situații, există o corelație logică între intervenție și scop – măsura este justificată de urgență și necesitate.

În schimb, lit. b) introduce o măsură cu aplicare automată și nelimitată, fără a impune autorității o motivare sau o analiză de impact. Ridicarea se aplică indiferent dacă vehiculul blochează sau nu traficul, există sau nu pietoni în zonă, există sau nu alternative mai puțin restrictive.

Această lipsă de filtrare rațională transformă măsura într-un automatism formal, lipsit de raport real cu interesul public. Se creează astfel o ruptură între scopul declarat (siguranța, ordinea) și mijlocul ales (ridicarea necondiționată).

În consecință, prevederea contestată nu trece testul legăturii raționale cu un scop legitim. Fiind o măsură aplicabilă indiferent de context și fără evaluarea riscului, aceasta devine arbitrară și disproporționată, încălcând cerințele art. 54 din Constituție privind legitimitatea și necesitatea ingerinței într-un drept fundamental.

Caracterul disproporționat

Presupunând *arguendo* existența unei legături raționale cu un scop legitim, măsura ridicării nu respectă principiul proporționalității, deoarece:

- Măsura **nu este adecvată** pentru realizarea unui scop legitim (ex. fluența traficului sau siguranța circulației), deoarece în practică, operațiunile de ridicare provoacă perturbări semnificative în trafic, uneori mai mari decât simpla parcare neregulamentară. Este de notorietate situația în care, pentru a ridica un vehicul staționat neregulamentar dar fără risc real, se implică: o mașină a poliției, un camion platformă (evacuator), personal operativ care blochează temporar benzile de circulație, uneori chiar reconfigurarea temporară a fluxului rutier.

Această intervenție forțată ocupă timp, resurse publice și creează congestie rutieră. Astfel, măsura produce exact contrariul scopului pretins urmărit (asigurarea fluenței și siguranței traficului).

- Măsura ridicării vehiculului **nu este necesară**, întrucât există alternativa evidentă și mai puțin intruzivă: aplicarea unei amenzi contravenționale, deja prevăzută de legislație. În cazul unei parcări neregulamentare care nu generează pericole sau perturbări semnificative, simpla

sanctiune pecuniară este suficientă pentru realizarea scopului preventiv și coercitiv al normei. Mai mult, executivul și legislativul ar putea institui și alte măsuri mai puțin intruzive, cum ar fi: blocarea roții vehiculului; notificarea cu termen limită de eliberare înaintea ridicării; măsuri graduale, aplicate în funcție de gravitatea faptei.

Aceste alternative îndeplinesc același scop (descurajarea parcării ilegale), fără a impune costuri suplimentare și riscuri materiale excesive asupra proprietarului vehiculului.

- Măsura **nu este proporțională în sens strict**, întrucât impune cetățeanului o sarcină excesivă și disproporționată față de gravitatea faptei – o simplă parcare într-un loc interzis, dar fără a pune în pericol ordinea publică sau siguranța rutieră. Pe lângă amenda contravențională, persoana sancționată este obligată să suporte: taxa de ridicare a vehiculului; taxa pentru transportul acestuia; taxa de parcare specială (pe oră, cumulativ); cheltuieli de deplasare personală până la parcare aflată în afara orașului Chișinău; riscul de deteriorare a vehiculului în timpul manipulării de către evacuator; pierdere de timp, bani și resurse personale.

Toate acestea transformă măsura într-o veritabilă sancțiune multiplă indirectă, deși scopul declarat este doar de „deblocare a traficului” sau „restabilire a ordinii rutiere”.

Prevederea art. 439 alin. (2) lit. b) din Codul contravențional instituie o măsură de constrângere care, în absența unui pericol iminent pentru interesul public, nu urmărește un scop legitim real, nu este adecvată, nu este necesară și nu este proporțională în sens strict. Prin efectele sale cumulate – financiare, materiale și logistice – asupra cetățeanului, aceasta generează un dezechilibru grav între interesul public și dreptul constituțional la proprietate, contrar art. 46 și 54 din Constituție.

Marja de apreciere discreționară excesivă

Textul art. 439 alin. (2) lit. b) din Codul contravențional oferă autorităților – în special agenților de poliție – o marjă de apreciere nelimitată, întrucât le permite să dispună ridicarea oricărui vehicul parcat neregulamentar fără a fi obligate să evalueze sau să justifice existența unui pericol real sau a unei necesități obiective.

Prin comparație, lit. a) din același alineat impune un criteriu clar și obiectiv: vehiculul trebuie să genereze un „pericol iminent pentru interesul public”. Astfel, în cazul lit. a), autoritatea este obligată:

- să evalueze circumstanțele concrete ale situației;
- să justifice decizia de ridicare prin raportare la un risc imediat.

Lit. b), în schimb, nu impune niciun filtru de necesitate sau proporționalitate, fiind formulată într-un mod care permite aplicarea măsurii în mod:

- neuniform (în funcție de aprecierea subiectivă a agentului constator),
- netransparent (decizia nu trebuie motivată),
- și, inevitabil, arbitrar (în lipsa unui criteriu legal obiectiv).

O măsură care afectează exercitarea dreptului de proprietate și presupune costuri reale nu poate fi lăsată la libera apreciere a organelor de ordine fără criterii clare, verificabile și obiective. În absența acestor

garanții, norma contestată devine incompatibilă cu exigențele statului de drept și cu principiul protecției împotriva arbitrarului autorității publice.

G. Declarația și semnătura autorului sesizării

Declar pe propria onoare că informațiile prezentate Curții sunt veridice

16 aprilie 2025

Cireș Isae avocat

ÎNCHEIERE

15 septembrie 2025

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani,
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecător
Grefier
Cu participarea:
Avocatului contestatorului

Tatiana Bivol
Corina Badiu

Isae Cireș

examinând în ședință judiciară sesizarea avocatului contestatorului Isae Cireș privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în cauza contravențională nr. 5r-158/2025 privind dezacordul lui Golban Gheorghe cu decizia privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator seria/nr. DCA01 519095 din 12 decembrie 2024, instanța de judecată,

CONSTATĂ:

1. În procedura Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani se află pentru examinare cauza contravențională nr. 5r-158/2025 privind dezacordul lui Golban Gheorghe la decizia privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator seria/nr. DCA01 519095 din 12 decembrie 2024, prin care ultimul a fost sancționat cu amendă în mărime de 5 u.c. (250 lei) în baza art. 240 alin. (1) Cod Penal, precum și anularea procesului-verbal de ridicare și aducere a vehiculului la parcare specială.

2. În cadrul ședinței de judecată din 15 septembrie 2025, avocatul Isae Cireș în interesele contestatorului Golban Gheorghe a înaintat o sesizare privind excepția de neconstituționalitate a art. 439 alin. (2) lit.b) din Codul contravențional.

3. În motivarea excepției de neconstituționalitate, petiționarul a invocat că: *"la 15ianuarie 2025, prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, judecătorului Tatiana Bivol i-a fost repartizat spre examinare contestația depusă de Golban Gheorghe împotriva deciziei agentului constatator din 12 decembrie 2024 de sancționare în temeiul art.238 alin.(2) Cod Contravențional (pentru oprire în loc interzis).*

În cadrul documentării preținsei fapte contravenționale, agentul constatator a dispus, prin procesul-verbal seria/nr.VEH 01148381, ridicarea mijlocului de transport și aducerea acestuia la parcare specială. Dl Golban a contestat și această măsură a agentului constatator. Contestatorul Gheorghe Golban este reprezentat în instanță de avocatul Cireș Isae.

Se solicită controlul de constituționalitate a articolului 439 alin. (2) lit. b) din Codul contravențional al Republicii Moldova, care prevede: *"Vehiculul poate fi adus la stația de parcare specială sau pe teritoriul subdiviziunii de poliție și în cazul în care: b) a fost lăsat într-un loc interzis pentru parcare", în raport cu art. 46 și 54 din Constituție.*

Ridicarea și transportarea vehiculului către o parcare specială, dispusă în temeiul art. 439 alin. (2) lit. b) din Codul contravențional, constituie o ingerință în dreptul de proprietate garantat de articolul 46 din Constituție, întrucât implică: *limitarea de facto a folosinței și posesiei vehiculului; *suportarea unor costuri suplimentare de către proprietar: *taxă pentru ridicare, transport, parcare, eventual și daune materiale;

Această ingerință trebuie analizată în lumina art. 54 alin. (2) din Constituție - *adică trebuie să fie proporțională, necesară și justificată de un scop legitim într-o societate democratică.*

Prevederea de art. 439 alin. (2) lit. b) din Codul contravențional nu are o legătură rațională cu niciun scop legitim consacrat de Constituție. Măsura ridicării vehiculului este permisă exclusiv pentru simpla parcare într-un loc interzis, fără a se solicita existența unui pericol concret ori evaluarea consecințelor asupra interesului public.

De altfel, scopurile legitime recunoscute în contextul restrângerii dreptului de proprietate, conform art. 54 din Constituție, pot fi: siguranța circulației rutiere, menținerea ordinii publice, protecția drepturilor și libertăților altor persoane.

Aceste scopuri sunt reflectate deja în lit. a) a aceluiași alineat din Codul contravențional, care permite ridicarea doar atunci când vehiculul generează un pericol iminent pentru interesul public. În acele situații, există o corelație logică între intervenție și scop - măsura este justificată de urgență și necesitate.

În schimb, lit. b) introduce o măsură cu aplicare automată și nelimitată, fără a impune autorității o motivare sau o analiză de impact. Ridicarea se aplică indiferent dacă vehiculul blochează sau nu traficul, există sau nu pietoni în zonă, există sau nu alternative mai puțin restrictive.

Această lipsă de filtrare rațională transformă măsura într-un automatism formal, lipsit de raport real cu interesul public. Se creează astfel o ruptură între scopul declarat (siguranța, ordinea) și mijlocul ales (ridicarea necondiționată).

În consecință, prevederea contestată nu trece testul legăturii raționale cu un scop legitim. Fiind o măsură aplicabilă indiferent de context și fără evaluarea riscului, aceasta devine arbitrară și disproporționată, încălcând cerințele art. 54 din Constituție privind legitimitatea și necesitatea ingerinței într-un drept fundamental.

Presupunând *arguendo* existența unei legături raționale cu un scop legitim, măsura ridicării nu respectă principiul proporționalității, deoarece:

Măsura **nu este adecvată** pentru realizarea unui scop legitim (ex. fluența traficului sau siguranța circulației), deoarece în practică, operațiunile de ridicare provoacă perturbări semnificative în trafic, uneori mai mari decât simpla parcare neregulamentară. Este de notorietate situația în care, pentru a ridica un vehicul staționat neregulamentară dar fără risc real, se implică: o mașină a poliției, un camion platformă (evacuator), personal operativ care blochează temporar benzile de circulație, uneori chiar reconfigurarea temporară a fluxului rutier. Această intervenție forțată ocupă timp, resurse publice și creează congestie rutieră. Astfel, măsura produce exact contrariul scopului pretins urmărit (asigurarea fluenței și siguranței traficului).

• Măsura ridicării vehiculului **nu este necesară**, întrucât există alternativa evidentă și mai puțin intruzivă: aplicarea unei amenzi contravenționale, deja prevăzută de legislație. În cazul unei parcări neregulamentare care nu generează pericole sau perturbări semnificative, simpla

sanctiune pecuniară este suficientă pentru realizarea scopului preventiv și coercitiv al normei. Mai mult, executivul și legislativul ar putea institui și alte măsuri mai puțin intruzive, cum ar fi: blocarea roții vehiculului; notificarea cu termen limită de eliberare înaintea ridicării; măsuri graduale, aplicate în funcție de gravitatea faptei.

Aceste alternative îndeplinesc același scop (descurajarea parcării ilegale), fără a impune costuri suplimentare și riscuri materiale excesive asupra proprietarului vehiculului.

• Măsura **nu este proporțională în sens strict**, întrucât impune cetățeanului o sarcină excesivă și disproporționată față de gravitatea faptei - o simplă parcare într-un loc interzis, dar fără a pune în pericol ordinea publică sau siguranța rutieră. Pe lângă amenda contravențională, persoana sancționată este obligată să suporte: taxa de ridicare a vehiculului; taxa pentru transportul acestuia; taxa de parcare specială (pe oră, cumulativ); cheltuieli de deplasare personală până la parcare aflată în afara orașului Chișinău; riscul de deteriorare a vehiculului în timpul manipulării de către evacuator; pierdere de timp, bani și resurse personale.

Toate acestea transformă măsura într-o veritabilă sancțiune multiplă indirectă, deși scopul declarat este doar de „deblocare a traficului” sau „restabilire a ordinii rutiere”.

Prevederea art. 439 alin. (2) lit. b) din Codul contravențional instituie o măsură de constrângere care, în absența unui pericol iminent pentru interesul public, nu urmărește un scop legitim real, nu este adecvată, nu este necesară și nu este proporțională în sens strict. Prin efectele sale cumulate - financiare, materiale și logistice - asupra cetățeanului, aceasta generează un dezechilibru grav între interesul public și dreptul constituțional la proprietate, contrar art. 46 și 54 din Constituție.

Textul art. 439 alin. (2) lit. b) din Codul contravențional oferă autorităților - în special agenților de poliție - o marjă de apreciere nelimitată, întrucât le permite să dispună ridicarea oricărui vehicul parcat neregulamentară fără a fi obligate să evalueze sau să justifice existența unui pericol real sau a unei necesități obiective.

Prin comparație, lit. a) din același alineat impune un criteriu clar și obiectiv: vehiculul trebuie să genereze un „pericol iminent pentru interesul public”. Astfel, în cazul lit. a), autoritatea este obligată:

- să evalueze circumstanțele concrete ale situației;
- să justifice decizia de ridicare prin raportare la un risc imediat.

Lit. b), în schimb, nu impune niciun filtru de necesitate sau proporționalitate, fiind

formulată într-un mod care permite aplicarea măsurii în mod:

- neuniform (în funcție de aprecierea subiectivă a agentului constatator),
- netransparent (decizia nu trebuie motivată),
- și, inevitabil, arbitrar (în lipsa unui criteriu legal obiectiv).

O măsură care afectează exercitarea dreptului de proprietate și presupune costuri reale nu poate fi lăsată la libera apreciere a organelor de ordine fără criterii clare, verificabile și obiective. În absența acestor garanții, norma contestată devine incompatibilă cu exigențele statului de drept și cu principiul protecției împotriva arbitrariului autorității publice.”

4. Audiind autorul sesizării, studiind materialele din dosar, instanța de judecată consideră necesar de a ridica excepția de neconstituționalitate și de a remite Curții Constituționale sesizarea depusă de avocatul contestatorului Isae Cireș, reieșind din următoarele considerente.

5. Conform Hotărârii Curții Constituționale din 09.02.2016, privind interpretarea articolului 135 alin.(1) lit.a) și g) din Constituția Republicii Moldova, excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu.

6. Înalta Curte a statuat că, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate se prezintă Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza, în temeiul aplicării directe a articolului 135 alineatul (1) lit.a) și g) din Constituția Republicii Moldova.

7. Totodată, judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: a) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin.(1) lit. a) din Constituție; b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; d) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

8. Drept urmare a celor menționate, ținând cont de faptul că, obiectul sesizării intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin.(1) lit. a) din Constituție, fiind o lege organică, excepția a fost ridicată de contestator, prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei și Curtea Constituțională nu s-a expus anterior referitor la prevederile care se invocă a fi neconstituționale, instanța va prezenta Curții Constituționale sesizarea depusă de avocatul Isae Cireș în interesele contestatorului Golban Gheorghe.

9. În temeiul art.7 alin.(3) Cod de procedură penală și Hotărârii Curții Constituționale din 09.02.2016, instanța va suspenda procesul în cauza nr. 5r-158/2025 privind dezacordul lui Golban Gheorghe decizia privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator seria/nr. DCA01 519095 din 12 decembrie 2024, până la examinarea de către Curtea Constituțională a excepției de neconstituționalitate.

În acest context, conducându-se de prevederile art.7 Cod de procedură penală și de Hotărârea Curții Constituționale din 09.02.2016, privind interpretarea articolului 135 alin.(1) lit.a) și g) din Constituția Republicii Moldova, instanța de judecată,

DISPUNE:

Se admite cererea dlui Isae Cireș privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a art. 439 alin. (2) lit.b) din Codul Contravențional.

Se ridică excepția de neconstituționalitate în cauza contravențională nr. 5r-158/2025 privind dezacordul lui Golban Gheorghe la decizia privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator seria/nr. DCA01 519095 din 12 decembrie 2024.

Se remite Curții Constituționale sesizarea dlui Isae Cireș privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în contravențională nr. 5r-158/2025 privind dezacordul lui Golban Gheorghe la decizia privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator seria/nr. DCA01 519095 din 12 decembrie 2024.

Se suspendă procesul în cauza contravențională nr. 5r-158/2025 privind dezacordul lui Golban Gheorghe la decizia privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator seria/nr. DCA01 519095 din 12 decembrie 2024, până la examinarea de către Curtea Constituțională a excepției de neconstituționalitate.

Încheierea nu este susceptibilă a căilor de atac.

Președintele ședinței, judecător

Tatiana BIVOL